

[Stinus]

afghanske folk, som kæmper for at genvinde sin frihed. Det radikale venstre finder ikke, at en kommission som den af VS foreslåede vil tjene dette formål, men vi er enige med forslagsstillerne i, at der må sættes fokus på Sovjetunionens overgreb mod den afghanske befolkning og knægtelsen af landets frihed. Fremfor at skabe et nyt instrument drejer det sig i dag nok i højere grad om at koordinere de anstrengelser, der fra mange sider rundt om i verden er i gang for at gøre noget for Afghanistan.

Sammenkædningen af besættelsen af Afghanistan og det palæstinensiske spørgsmål er som sagt uheldig og er formentlig først og fremmest foretaget af taktiske politiske grunde for at illustrere en vis balance i forslaget. Afghanerne har mistet deres land til en supermagt, som mener, at det er dens ret at bestemme over landets politik og politiske tilhørsforhold. Palæstinenserne har mistet et land, som historisk aldrig har været lige så klart defineret som Afghanistan, og ikke til en stormagt, men, hvis vi går tilbage i historien, ved en flertalsbeslutning i FN, som begge supermagter støttede. Denne beslutning, som også Danmark har et medansvar for, er baggrunden for alt det, der er sket i Mellemøsten siden 1948.

Dette siges ikke for at undskylde eller retfærdiggøre Israels vedvarende besættelse af arabiske områder, og det tjener absolut ikke som en undskyldning for israelske overgreb mod befolkningen i de besatte områder. Dette bør helt klart fordømmes. Jeg nævner det, fordi jeg altså finder sammenstillingen af de to problemområder uheldig.

Vi kan altså ikke støtte VS' forslag om en kommission, og vi finder, at spørgsmålet om undertrykkelse af og overgreb mod de to folk bør tages op på et andet grundlag.

Vi har mere sympati for det andet forslag, som drejer sig om Eritreakonflikten, ikke mindst fordi vi finder, at Danmark har et medansvar for den beslutning i FNs generalforsamling, der i 1952 knyttede Eritrea til Etiopien som en del af en føderation. Danmark må naturligvis bære sin del af ansvaret for verdenssamfundets stiltiende accept af Etiopiens, dengang det kejserlige Etiopiens, annekson af Eritrea og indlemelse i kejseriget. På den baggrund vil det radikale venstre gerne drøfte, hvordan Danmark kan være med til at finde en løsning på Eritreakon-

flikten, vel at mærke en løsning, som tilgodeser det eritreanske folks ønsker.

Det radikale venstre kan tilslutte sig den beskrivelse af det historiske handlingsforløb omkring dannelsen af føderationen mellem Eritrea og Etiopien, som findes i bemærkningerne til forslaget. Dette handlingsforløb understreger med al ønskelig tydelighed, at når stormagtsinteresser er involveret, tages der ikke hensyn til mindre lande, og i tilfældet Eritrea er det så udpræget begge supermagters skiftende interesser, der har stillet sig hindrende i vejen for dannelsen af et selvstændigt Eritrea.

VS' forslag er formentlig fremsat på baggrund af den henvendelse, Den eritreanske Frihedsbevægelse har rettet til en række regeringer verden over for at få disse til at tage spørgsmålet op i FN og andre internationale fora. Frihedsbevægelsen foreslår selv en våbenhvile efterfulgt af en internationalt kontrolleret folkeafstemning om områdets nationale tilhørsforhold.

Det radikale venstre kan godt forestille sig den danske regering tage et initiativ i den retning, naturligvis meget gerne sammen med andre lande, andre nordiske lande eller lande inden for EPS-kredsen, ikke alene af historiske grunde, men også af historiske grunde.

Først og fremmest går vi dog ind for forslaget for at få bragt den krig til ophør, der er meningsløs som alle krige, men ekstra meningsløs, fordi den udkæmpes i en del af verden, hvor folk dør af sult, og hvor fødevaremangelen af Etiopiens anvendes som våben i kampen mod Eritreas befolkning.

Det radikale venstre vil se positivt på dette forslag under udvalgsbehandlingen.

Nør Christensen (CD):

Vedrørende beslutningsforslag nr. B 44 om en undersøgelseskommission vedrørende forholdene i Afghanistan og i de af Israel besatte områder har centrum-demokraterne ikke særlig meget at tilføje ud over det, udenrigsministeren har fremført på regeringens vegne.

Jeg vil blot nævne, at vi finder det, som det også er sagt fra andre ordføreres side, helt uhyrligt at sammenligne Israels forvaltning af de besatte arabiske områder med Sovjetunionens overfald på og fortsatte krigsførelse mod det afghanske folk. Vi me-